

Załącznik do Uchwały nr 1/26
Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w Gdańsku
z dnia 09.02.2026 r.

**Stanowisko Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w Gdańsku z dnia 09.02.2026 r.
w sprawie wpływu działań prewencyjno – promocyjnych na wzrost poziomu kultury
bezpieczeństwa pracy**

Problemy bezpieczeństwa i higieny pracy mają duże znaczenie społeczne i ich rozwiązanie jest istotne dla rozwoju społeczno-gospodarczego oraz spójności społecznej.

Oceniamy, że poziom kultury pracy jest stosunkowo wysoki ale warto zasygnalizować problemy i sprawy wymagające rozpatrzenia i dokonania uzupełnień lub zmian w dotychczasowym sposobie ich rozwiązywania.

Programy kształcenia ustalane przez ministerstwa właściwe dla danego zawodu powinny w znaczącym stopniu zawierać wykaz tematów jakie obok biegłości manualnych w wykonywaniu zawodu powinny być elementem kształcenia i wychowania.

Dotyczy to między innymi:

- wykazu predyspozycji fizycznych i psychicznych niezbędnych lub co najmniej mających pozytywny wpływ na jakość pracy i bezpieczeństwo jej wykonywania,
- wykazu zagrożeń dla zdrowia zarówno cielesnego (np. choroba zawodowa) jak i psychicznego (np. stres, wypalenie zawodowe),
- gotowości do zmian i uzupełnień niezbędnych umiejętności, w tym z użyciem nowych narzędzi wynikających z zmieniającymi się z znacznym stopniem technologiami, w tym z podejmowania wyzwań jakie wynikają z pojawienia się efektów zastosowania AI – sztucznej inteligencji.

Zmienia się środowisko fizyczne wykonywania pracy, ale także organizacja wykonywania zadań oraz reguły pracy zespołowej i różnicowane cechy wewnętrzne pracowników od postaw aktywnych w przezwyciężaniu trudności do cech zachowawczych niekiedy nawet mistrzów w zawodzie w danym okresie.

Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego w Gdańsku (WRDS) zwraca uwagę na konieczność:

- promowania przez pracodawców zdrowego stylu życia, w tym niepalenia tytoniu i e - papierosów;
- nakłaniania decydentów (rady gmin) do podejmowania uchwał rozszerzających liczbę miejsc przeznaczonych do użytku publicznego jako stref wolnych od dymu tytoniowego, pary z papierosów elektronicznych i substancji uwalnianych za pomocą nowatorskiego wyrobu tytoniowego;
- realizowania zapisu dotyczącego umieszczania w widocznych miejscach odpowiednich oznaczeń słownych i graficznych informujących o zakazie palenia;
- podejmowania przez pracodawców działań edukacyjnych, organizowania warsztatów, szkoleń nakierowanych na redukcję rozpowszechnienia palenia papierosów/ e - papierosów wśród pracowników.

Działania te przynoszą korzyści w postaci zmniejszenia skutków palenia, redukcji absencji chorobowych oraz zwiększenia efektywności pracy.

WRDS podkreśla, że w działalności kontrolnej, do realizacji której zobowiązuje Okręgowy Inspektorat Pracy w Gdańsku ustawa o działalności Państwowej Inspekcji Pracy, stałym elementem jest profilaktyka i edukacja na rzecz poprawy warunków bezpieczeństwa i higieny pracy.

Przy prowadzeniu działalności prezencyjnej niezmiennie ważne jest dla Inspektora Pracy wsparcie środowisk lokalnych – organów, instytucji, stowarzyszeń, itp., które mają świadomość wartości, jaką jest wiedza o bezpiecznej pracy. Wspólne inicjatywy mają na celu eliminację zagrożeń w środowisku pracy oraz promowanie zasad bezpiecznego wykonywania obowiązków.

Każdorazowo w trakcie kontroli inspektorzy pracy zachęcają pomorskich pracodawców do udziału w konkursach i programach prewencyjnych. Nieocenione przy promocji i rozpowszechnianiu dobrych praktyk w zakresie bezpieczeństwa pracy byłoby wsparcie zwłaszcza związków zawodowych, organizacji pracodawców, cechów i izb rzemieślniczych.

Wiele wypadków dotyczy młodych i niedoświadczonych pracowników w pierwszym roku pracy. Ogromną rolę w ograniczaniu tych wypadków odgrywają: kształcenie odpowiedzialności oraz nawyk bezpiecznego wykonywania pracy. Działania takie przynoszą najlepsze efekty, gdy ich realizacja rozpoczyna się jak najwcześniej. Państwowa Inspekcja Pracy od lat edukuje w zakresie kształtowania kultury bezpieczeństwa, także w środowisku młodych osób powyżej 15 roku życia – zwłaszcza uczniów ponadpodstawowych szkół branżowych, jak również studentów. Tematyka bezpieczeństwa i higieny pracy powinna być integralną częścią procesu kształcenia, realizowaną we współpracy z kuratoriami, władzami lokalnymi i organami nadzoru nad warunkami pracy.

Nierozzerwalnym elementem wpływającym na wzrost kultury bezpieczeństwa jest m.in. odpowiedni poziom szkoleń w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy, które spełniają podstawową rolę w zarządzaniu bezpieczeństwem pracy. Świadomość zagrożeń i umiejętności im przeciwdziałania, nabyte przez pracowników podczas szkolenia, są niepodważalnym warunkiem efektywnego zapobiegania wypadkom przy pracy i chorobom zawodowym. Jak wskazuje Ogólnopolskie Stowarzyszenie Pracowników Służby BHP Oddział Gdańsk według pracowników to właśnie szkolenia w zakresie BHP są najważniejszym źródłem wiedzy w tym zakresie. Niestety wielokrotnie można zaobserwować liczne nieprawidłowości w aspekcie obowiązkowych szkoleń BHP, fakt ten również podkreśla Rada Ochrony Pracy w swoim stanowisku z 2022 r. Tym samym należałoby rozważyć zmianę obowiązujących przepisów w zakresie szkoleń BHP i dostosować zarówno zakres tematyczny jak i czasowy trwania szkoleń poprzez jego zmniejszenie, przy jednoczesnym zwiększeniu częstotliwości np. dla grupy robotniczej z 8 godzin szkolenia raz na trzy lata, rozważyć 3, 4 godziny co dwa lata. Taka zmiana legislacyjna wpłynęłaby na poprawę jakości i efektywności szkoleń, skupienia pracowników przy jednoczesnym nieobciążaniu przedsiębiorstw dodatkowymi kosztami.

Obiektywna kontrola warunków pracy i przestrzegania zasad bhp a także realizacja zadań wymagających nakładów finansowych zwraca się wielokrotnie w sprawnym funkcjonowaniu przedsiębiorstw a także mniejszych kosztów związanych z przywracaniem zdrowia pracowników ale także pracodawców.

Niezwykle ważnym elementem dbałości o bezpieczne warunki pracy i ich higienę zdrowia psychicznego jest współpraca organizacji i instytucji mających wpływ na poziom kultury pracy. W województwie pomorskim można pozytywnie ocenić efektywne współdziałanie

organizacji skupiających przedsiębiorców, organizacji pracowniczych, w tym reprezentatywnych organizacji związkowych, a także Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy, Wojewódzkiej Inspekcji Sanitarno – Epidemiologicznej, Stowarzyszenia Pracowników Służby BHP i Państwowej Inspekcji Pracy.

Niebagatelne jest też wsparcie w działaniach na rzecz ciągłego poprawiania bezpieczeństwa pracy przez samorządy terytorialne w tym Marszałka Województwa i wojewódzkich przedstawicieli rządu czego ważnym elementem jest objęcie przez Wojewódzką Radę Dialogu Społecznego patronatu nad inicjatywą, którą zaproponował Dyrektor Urzędu Statystycznego w Gdańsku, podjęcia działań na rzecz zminimalizowania ilości wypadków śmiertelnych (i ciężkich) w naszym województwie.

Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego w Gdańsku wspiera stanowisko, aby prawne regulacje dotyczące działalności na rzecz wzrostu poziomu kultury pracy były rezultatem konsultacji społecznej między uczestnikami działań mających wpływ na funkcjonowanie gospodarki i dla których zdrowie i bezpieczeństwo jest niezbędnym celem do urzeczywistnienia.

Beata Rutkiewicz

Przewodnicząca

Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego
w Gdańsku